

Αναφορά του Εξοχώτατου κ. Carl Bildt, τ. Πρωθυπουργού της Σουηδίας
στη διεθνή συνάντηση του Συλλόγου Albert Cohen Κέρκυρα,
για την 25^η επέτειο της Συνόδου Κορυφής της Κέρκυρας, τον Ιούνιο του 1994

Για μας τους Βόρειους η πρώτη μέρα του καλοκαιριού είναι πάντα μια ειδική ημερομηνία, ένας εορτασμός για την λαμπρότερη μέρα της χρονιάς και αναγγελία ότι το καλοκαίρι έφτασε πραγματικά. Για μας επίσης, η πρώτη καλοκαιρινή μέρα του 1994 υπήρξε μια ακόμα πιο ειδική ημερομηνία καθώς, εδώ στην Κέρκυρα, υπογράψαμε την πιο σημαντική και με μακρόπνοη σημασία συνθήκη που υπέγραψε ποτέ η Σουηδία, καθώς επρόκειτο για την Συνθήκη Εισδοχής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είμαστε ευτυχείς ότι αυτό έγινε μαζί με την Αυστρία και την Φινλανδία.

Η Ευρώπη βρισκόταν σε μια περίοδο φοβερών αλλαγών. Ο Σοβιετικός κολοσσός και η αυτοκρατορία του είχε καταρρεύσει. Η Γερμανία είχε επανακτήσει την ένωσή της. Πολλά έθνη αναζητούσαν και προγραμματίζαν ένα νέο μέλλον. Η ελευθερία και η δημοκρατία επεκτείνονταν. Η Συνθήκη του Maastricht είχε μεταμορφώσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην κατά πολύ πιο φιλόδοξη Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εννέα στους δέκα Ευρωπαίους στο χώρο που προηγουμένως αναφερόταν ως «η Δύση» ήταν ήδη μέλη της ΕΕ και η διεύρυνση που υπογράφηκε εδώ στην Κέρκυρα αυτή την ιστορική ημέρα υπήρξε πράγματι η συμπλήρωση της ενσωμάτωσης της Δύσης στην Ευρώπη. Για μας τους Σουηδούς ήταν αληθινά ένα ιστορικό βήμα. Από το τέλος των Ναπολεόντιων πολέμων αναζητούσαμε ασφάλεια στην προσπάθεια να κρατάμε αποστάσεις στις αναταραχές και συμμαχίες της ηπείρου, και η τύχη μας ευνόησε σε αυτή την περίπτωση. Είχαμε αποφύγει τη φρίκη του πολέμου και της κατοχής που κατέστρεψαν τόσους πολλούς στη διάρκεια του πρώτου μέρους του 20^{ου} αιώνα.

Αλλά τώρα, καθώς τα παλιά διαχωριστικά τείχη έπεφταν, είχαμε αποφασίσει πως είχαμε τόσο συμφέρον όσο και υποχρέωση να προχωρήσουμε χωρίς αναστολές στην δημιουργία των νέων δομών συμμετοχής και ασφάλειας όλης της ηπείρου μας.

Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτό που υπεγράφη στην Κέρκυρα εκείνη την ημέρα δεν ήταν μόνον οι τρεις αυτές συνθήκες ενσωμάτωσης. Κατ' αρχάς εκείνη την ημέρα υπεγράφη η όχι λιγότερο ιστορική Συμφωνία Συνεταιρισμού και Συνεργασίας με την Ρωσία. Ένα μεγάλο Ρωσικό πολεμικό βρισκόταν έξω από το λιμάνι. Ο Πρόεδρος Boris Yeltsin ήταν ο επίτιμος προσκεκλημένος στο αξέχαστο δείπνο το ίδιο βράδυ.

Στις παρατηρήσεις μου κατά την υπογραφή είπα ότι το να ενώσουμε την Δυτική Ευρώπη, όπως το είχαμε επιτύχει, δεν ήταν αρκετό. Η αποστολή μας ήταν να ενώσουμε όλη την Ευρώπη. Η ιστορική αποστολή για τα επόμενα χρόνια ήταν η επανένωση όλης της Ευρώπης, όπως είπα.

Πλην όμως δεν ήταν δυνατό να αποσιωπηθούν μερικές από τις προκλήσεις που βρισκόταν εμπρός μας:

Στις παρατηρήσεις μου ανέφερα ότι «πέρα από το Στενό της Κέρκυρας βρίσκεται η Αλβανία - μόλις απελευθερωμένη από τον κομμουνισμό - και πέρα από αυτή το Κόσσοβο - με την παρατεταμένη καταστολή - και ακόμα πιο πέρα η Βοσνία και το Σεράγεβο με τις τραγωδίες και τα πάθη της». Δεν φανταζόμουν ότι εγώ ο ίδιος θα περνούσα την μισή επόμενη δεκαετία προσπαθώντας να παύσει ο πόλεμος και να κατακτηθεί η ειρήνη σε αυτά ακριβώς τα μέρη.

Αναμφισβήτητα, πολλά επιτεύχθηκαν στη διάρκεια αυτού του τετάρτου του αιώνα.

Η σημαντική διεύρυνση μετά από αυτήν που εορτάζουμε εδώ, η οποία έφερε την ΕΕ από τα 15 στα 28 μέλη, υπήρξε ίσως η σπουδαιότερη ανέκαθεν ώρα για την Ένωση, φέρνοντας σταθερότητα και ευμάρεια σε όλες αυτές τις χώρες και στα περίπου 100 εκατομμύρια των κατοίκων τους. Η μόνη εναλλακτική περίπτωση θα ήταν ο κατακερματισμός, η διαμάχη, ακόμα και ο πόλεμος.

Για την Σουηδία υπήρξε ιδιαίτερος σημαντικό το ότι είδαμε την Εσθονία και την Λιθουανία να καταφέρνουν να συμμετάσχουν στην ένωσή μας.

Είναι γεγονός ότι αντιμετωπίσαμε και χειριστήκαμε οικονομικές καταιγίδες κτίζοντας στερεότερες δομές συνεργασίας και σε αυτές τις περιοχές. Αλλά πολλά μένουν να πραγματοποιηθούν. Δεν φέραμε ακόμα πλήρη σταθερότητα στα Δυτικά Βαλκάνια, ενώ υπάρχει πάντα ο κίνδυνος επανόδου εκεί δυνάμεων επιθετικού εθνικισμού.

Και δυστυχώς η Ρωσία αποφάσισε να δώσει προτεραιότητα στην ανάκτηση παλαιών εδαφών της αντί να καταστεί μέρος της δημοκρατικής ευρωπαϊκής μας οικογένειας. Τα περασμένα πέντε χρόνια περισσότεροι από 10.000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους ως συνέπεια της επίθεσής της κατά της Ουκρανίας. Ο Ευρωπαϊκός μας όμως συνεταιρισμός έφερε ελπίδα σε αμέσως γειτονικές προς Ανατολάς χώρες.

Καθώς ατενίζουμε το μέλλον έχουμε ανάγκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης περισσότερο από ποτέ. Σε έναν κόσμο ανταγωνισμού ανάμεσα σε μια κατηγορηματική Κίνα, μια ρεβιζιονιστική Ρωσία και στις αποδιοργανωτικές Ηνωμένες Πολιτείες εμείς οι Ευρωπαίοι δεν μπορούμε παρά να προστατεύουμε τα συμφέροντα και να προωθούμε τις αξίες μας με το να συνεργαζόμαστε ακόμα στενότερα μεταξύ μας. Και αυτό ειδικά καθώς βλέπουμε τμήματα της γειτονιάς μας να διασπώνται και να καταπίπτουν σε νέες διαμάχες. Οι προκλήσεις στην περιοχή της Μεσογείου είναι βέβαιο ότι αυξάνονται. Και σε έναν κόσμο όπου η Βιομηχανική Εποχή δίνει τη θέση της στην Ψηφιακή, ενώ οφείλουμε να δώσουμε τέλος στην ενεργειακή μας εξάρτησή από τους υδρογονάνθρακες ώστε να διατηρήσουμε το περιβάλλον μας, η απαίτηση για συνεργασία είναι σίγουρο ότι δεν είναι μικρότερη από πριν.

Η Σουηδία προχώρησε σε ένα αληθινά ιστορικό βήμα εδώ στην Κέρκυρα, και το βήμα αυτό υπήρξε ιστορικό για όλη την Ευρώπη.

Carl Bildt